

nýbrž v polských markách. Žalobě, již domáhal se odesílatel na zasílateli náhrady škody z nesplnění příkazu, bylo vyhověno soudy v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t ě

d ů v o d ů:

Neprávem trvá dovoatel na námitce, že žalobní nárok jest promlčen dle čl. 386 obch. zák. neb alespoň dle §u 1489 obč. zák. »Úplnou ztrátou« ve smyslu čl. 386 obch. zák. jest rozuměti takový stav, za kterého zasílatel není s to, by v y d a l zboží určenému příjemci. Odvolací soud ve svém usnesení ze dne 14. března 1924 však zjistil, že zboží b y l o v y d á n o zákazníkům, pro něž bylo určeno žalující firmou, a správně z toho usoudil, že se neztratilo. Ustanovení prvního odstavce čl. 386 obch. zák. jest rázu výjimečného a proto dlužno je přesně vykládati a nelze ho rozšiřovati na jiné případy, na něž v zákoně nebylo pamatováno, zejména ne na případ, že zboží sice vydáno určenému příjemci, ale za podmínek, které se přičily danému příkazu (instrukci). O z t r á t ě nelze v takovém případě mluvit. Tvzení žalovaného, že bylo-li v roce 1919 do Polska zasláno zboží bez předchozí úhrady, znamenalo to j i ž o s o b ě úplnou ztrátu zboží (hodnoty zboží), jest vyvráceno tím, že jak žalovaný sám uvedl, v jiných případech d o š l y kupní ceny za zboží, zasláné v téže době do Polska bez předchozího vyplacení. Není-li tu však předpokladů čl. 386 obch. zák., platí promlčecí lhůta tří roků, stanovená v § 1489 obč. zák., která se počítá od okamžiku, kdy poškozený zvěděl o nastalé škodě (a její výši) a o osobě škůdcově. V dalším vyvodil dovolací soud ze zjištěných skutečností, že náhrada škody byla uplatňována ve lhůtě §u 1489 obč. zák.

Čís. 4491.

Poukázal-li cizozemský poručenský soud poručníka, aby podal o zvýšení výživného žalobu na nemanželského otce, bydlícího v tuzemsku, nemůže tuzemský soud procesní žalobu odmítnouti z důvodu, že nárok měl býti uplatňován v mimosporném řízení cizozemským soudem. Třebas ve smíru o výživném nemanželského dítěte bylo doloženo, že jsou jím zapraveny všechny nároky nemanželského dítěte proti jeho otci pro minulost a budoucnost, může se dítě domáhati zvýšení výživného, změnily-li se podstatně poměry.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, R I 983/24.)

Žalobu nemanželského dítěte, bydlícího v Rakousku, proti otci o zvýšení výživného procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel pokládá řízení nižších stolic za zmatečné, protože se prý lze zvýšení výživného, pro nemanželské dítě rozsudkem anebo soudním

smírem stanoveného podle Šu 16 první dílčí novely k obč. zák. domáhati jen v řízení nesporném, před poručenským soudem, a snaží se svůj názor opřít o plenární rozhodnutí tohoto Nejvyššího soudu ze dne 19. prosince 1922, čís. pres. 1107/22 (uveřejněné ve sbírce n. s. pod čís. 2101). Činí tak neprávem. Poručenským soudem nezletilého žalobce je soud cizozemský. Poukázai-li cizozemský poručenský soud poručníka, by podal o zvýšení výživného žalobu na nemanželského otce, bydlícího v tuzemsku, nemůže tuzemský soud procesní žalobu odmítnouti z důvodu, že nárok měl býti uplatňován v mimosporném řízení před cizozemským soudem. V tomto smyslu rozhoduje Nejvyšší soud v ustálené již praxi. Obšírné důvody pro tento jeho názor lze seznati mimo jiné z rozhodnutí uveřejněného pod čís. 2338 jeho sbírky. Napadené rozhodnutí je v podstatě správné i po stránce věcné. Žaloba se domáhá zvýšení výživného pro podstatné zlepšení poměrů žalovaného od doby, kdy bylo podle smíru zapraveno odbytným 6.400 K rak. Tomu není — jak žalovaný míní — závadou doložka narovnání ze dne 12. a 15. července 1920, že jím jsou všechny nároky nemanželského dítěte proti jeho otci pro minulost i budoucnost zapraveny. Podobné smíry platí vždy, není-li v nich v ý s l o v n ě nic jiného smluveno, za ujednané jen s výhradou, že se zachovají dítěti další nároky na přiměřenou — nikoli jen nutnou — výživu pro případ změny v jeho potřebách nebo v poměrech nemanželského otce. Ve smíru stran nebylo výslovně nic jiného umluveno. Platí proto řečená výhrada tak zvaná doložka rebus sic stantibus i pro ně. Za podstatnou změnu v poměrech nemanželského otce jest pokládati jak nepředvídaný vzrůst jeho hospodářské mohoucnosti, tak i poklesem valuty nastalou změnu při smíru předpokládaného poměru odbytného k jeho majetku a příjmům. Za takových změn poměrů vyžaduje jak důvěra v platnost smlouvy tak právo dítěte na výživu přiměřenou otcovu jmění, by otcovy povinnosti byly nově upraveny. (Srovn. plenární rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 7. října 1924, č. pres. 299/24 čís. sb. 4213.) Aby při této nové úpravě mohlo býti patřičně přihlíženo k nynějším poměrům otcovým o tyto mohly býti náležitě srovnány s jeho poměry v době původního smíru, je nezbytno, jeho nynější hospodářskou mohoucnost zjistiti. Odvolací soud tudíž nepochybil, když rozsudek prvé stolice zaujávši jiné právní stanovisko, zrušil, aby řízení v tomto směru bylo doplněno.

Čís. 4492.

K rozvrhu nejvyššího podání za vydraženou nemovitost není třeba doložití kauční hypoteku úvěrními listinami, jsou-li tyto v ověřených opisech ve sbírce listin.

Exekuční soudce nemá zkoumati právní trvání účtovaného nároku, nýbrž připustiti jeho účtování, pokud byl přihlášen a jest se spisy, listinami a pozemkovou knihou v souhlasu a poukázati odporujícího věřitele na pořad práva.

Není vyloučeno, by mimo výši úvěrové pohledávky nebyla vyznačena též jistota pro úroky a příslušenství.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, R I 984/24.)